

trættende og for de Fleste dog formodentlig temmelig besværlige Undervisningstid. At foretage en Smule Lettelse i saa Henseende, forekommer det mig, kunde være overmaade hensigtsmæssigt og helbdigt; thi jeg tror ikke, at et saa omfattende Studium behøves for mange af de lavere stillede Embedsmænd, jeg vil f. Ex. sige for Præster i Almindelighed. Jeg vil ikke tale om dem, der tænke paa, at gaa videre, om dem, der virkelig have Gode og Nemme og Begavelse til med Lethed at kunne sætte sig ind i det One eller det Andet; thi for dem kan det være behageligt at gaa saa vidt som det er muligt. Jeg vil selvfølgelig ikke i fjerneste Maade have sagt, at det ikke skal være Enhver tilladt at gennemgaa selv den høieste Grad i Undervisningen; men jeg finder kun, at de, der ønske at gaa den studerende Vej, at frekventere Universitetet, for at blive istand til at indtage Embedsstillinger her i Landet, ikke skulle pine og plages i flere Aar og være tvungne til at anvende Beføstning paa Ting, som de kunne have grumme lidt Nytte af for Resten af deres Liv. Jeg kommer i Forbindelse hermed til at huske paa, at, naar man nu taler om Embedslønninger, hedder det stadig: Sa, de Mænd have offret saa mange Aar af deres bedste Tid og anvendt saa stor Beføstning paa at uddanne sig til at indtage saadanne Stillinger i Samfundet og endvidere, forsaavidt de skulle se nogle af deres Sønner beklæde lignende Stillinger og afløse sig paa Embedsbanen, bør der ogsaa tages Hensyn til, at, foruden at de selv have lidt og anvendt Beføstning paa deres Uddannelse, maa deres Lønninger staa til, for at deres Børn kunne faae en lignende Uddannelse. Der vilde vindes i begge Henseender, forekommer det mig, naar man foretog en Indskrænkning i den nævnte Retning. Man kunde med Grund sætte Lønningerne noget lavere, idetmindste for mange af Middellassen af Embedsmændene. Naar jeg ser paa alt dette til sammen taget, og især paa det sidstnævnte, kan jeg ikke faae det rigtigt til at rime sammen med den Frygt, det ærede kongevalgte Medlem havde for at koste en lille Smule paa Middellassens Uddannelse, som han udtrykte sig. Middellassen vilde han naturligvis være saa naadig at unde Noget, — den, troede han, kunde have godt af at faae en lille Smule mere Dannelses og Oplysning, men med Hensyn til den egentlige Arbejderklasse, Indsiddere og andre Arbejdere, syntes han at mene, at det var til aldeles ingen Nytte, at de kom ud over at lære at bruge Spade, Skovl og Saadant. Det er min Konklusion af det ærede Medlems Foredrag. Derved skal jeg, som sagt, ikke videre opholde mig, da det er blevet drøftet og imødegaaet af et andet æret Medlem (Ternansen). — Der var et æret Medlem fra 10de Kreds (Sessen), der yttrede, at Finansloven maatte var kommen herind til Thinget i Forventning om, at, da det nu er saa langt henne i Samlingen, vilde man

bels være træt, dels være kjed af at opholde sig ved en noget længere Behandling; men, spøiede han til, Udbyttet af denne Rigsdagsamling staar i et aldeles omvendt Forhold til den Beføstning, som Rigsdagsamlingen har medført. Sa, desværre, jeg kan forsaavidt være enig med ham i denne Betslagelse; men jeg vil dog sige til, at, naar der ikke blot paa Rigsdagen, men ogsaa saa ofte udenfor tales om den store Beføstning, Rigsdagen paafører Landet, uden at et tilsvarende Udbytte af dens Arbejder mærkes, saa ligger dog vel nok en Del af Marsagen dertil i, at vi i adskillige Aar have savnet den nødvendige Overensstemmelse mellem den høitærede Regjering og Rigsdagen som Helhed betragtet. Var der nogen større Overensstemmelse mellem den høitærede Regjering og Landet, saa vilde formodentlig dette Forhold nu ikke ganske lidt . . .

Den fungerende Formand: Jeg havde haart isinde, først naar det ærede Medlem havde endt sit Foredrag, at gjøre en Bemærkning med Hensyn til et Ord, som blev benyttet i den første Del deraf, hvor nemlig Ordet Rigsdag blev brugt, vistnok ved en Feiltagelse, under saadanne Forhold; at det ærede Medlem pientynlig kun kunde tænke paa Folkethinget. Jeg maa imidlertid alt nu, da det ærede Medlem atter ved Brugen af Ordet Rigsdag udtrykte sig paa en Maade, som let kan fremkalde Misforstaaelse, bede ham at søge at undgaa dette.

Clausager: Sa, jeg indrømmer, at den høitærede Formand kan have Ret i sin Betragtning; men jeg mente jo egentlig nærmest, at selv om man slog begge Thing sammen og tog et Flertal ud af dem, havde forhen i det Mindste — om nu for Liden akkurat det Samme er Tilfældet, har jeg ingen Beregning anstillet over i Diebliffet — men forhen havde dog Rigsdagen som Helhed . . .

Den fungerende Formand: Det ærede Medlem vil erindre, at Rigsdagen bestaar af to Thing, og at vi, hvor Grundloven ikke hjemler den forenede Rigsdags Sammentræden, ikke kjende nogen Sammenregning under Et af Medlemmerne i de forskellige Thing.

Clausager: Sa, jeg skal ikke forfølge dette Punkt videre; men jeg skal endnu kun gjøre nogle saa afsluttende Bemærkninger. Naar det af mig sidst nævnte ærede Medlem endvidere antog, at den politiske Situation i Diebliffet er en saadan, at Regjeringen paa ingen Maade behøver at frygte en Konflikt — det ærede Medlem tænkte formodentlig nærmest paa det andet Thing — saa er det min Formening, at en saadan Konflikt nu for Liden maatte dog snarere vilde føre i en anden Retning end den, det ærede